

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-62(4)/15/JN

Warszawa, 30 września 2015 r.

DECYZJA DIH-1/ 70 /2015

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 i art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Aleksandry Madej prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą „KAJANATURE – Aleksandra Madej” w Maćkowej Rudzie od decyzji Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Białymstoku z 16 lipca 2015 r. (nr akt sprawy: DS.8361.98.2015.HR), na podstawie której ww. przedsiębiorcę zobowiązano do uiszczenia kwoty 573 zł (słownie: pięćset siedemdziesiąt trzy złote), stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki „Płatków 4 zboża BIO” o masie 300 g, oznaczonych datą minimalnej trwałości „31.10.2015”, wyprodukowanych przez Bio Planet S.A., Wilkowa Wieś 7, 05-084 Leszno – **uchyla zaskarżoną decyzję w całości i umarza postępowanie administracyjne pierwszej instancji w całości.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 4-8 maja 2015 r. przez inspektorów reprezentujących Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Białymstoku, zwanego dalej „*Podlaskim WIIH*”, w sklepie w Suwałkach przy ul. Noniewicza 97, należącym do przedsiębiorcy Aleksandry Madej prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą „KAJANATURE – Aleksandra Madej” w Maćkowej Rudzie, zwanej dalej również „*stroną*”, pobrano do badań laboratoryjnych próbkę „Płatków 4 zboża BIO” o masie 300 g, oznaczonych datą minimalnej trwałości „31.10.2015”, wyprodukowanych przez Bio Planet S.A., Wilkowa Wieś 7, 05-084 Leszno, zwanych dalej „*płatkami zbożowymi*”, w ilości 2 opakowań, z partii liczącej 5 opakowań o łącznej wartości 18,50 zł (3,70 zł/op.).

Równocześnie z tej samej partii produktu, pobrano, zabezpieczono i pozostawiono pod nadzorem kontrolowanego dodatkową próbkę, w ilości odpowiadającej ilości pobranej do badań laboratoryjnych (próbkę kontrolną).

Powyższe udokumentowano w protokole kontroli z 8 maja 2015 r. (nr akt kontroli: DS.8361.98.2015), protokole pobrania próbki produktu nr 004913 z 5 maja 2015 r. oraz protokole pobrania próbki kontrolnej nr 004914 z 5 maja 2015 r. Do akt kontroli dołączono także wydruki zdjęć przedstawiających sposób oznakowania zakwestionowanych płatków zbożowych.

Próbka przedmiotowych płatków zbożowych została przekazana do Laboratorium Kontrolno-Analitycznego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie, zwanego dalej „Laboratorium w Warszawie” 7 maja 2015 r., w celu przeprowadzenia badań w zakresie cech organoleptycznych i fizykochemicznych – co udokumentowano w protokole przyjęcia próbki nr 163/2015 z 7 maja 2015 r.

Badania przeprowadzone przez Laboratorium w Warszawie w dniach 27 maja – 1 czerwca 2015 r., wykazały, że płatki zbożowe nie spełniały wymagań jakościowych zadeklarowanych przez producenta w tabeli wartości odżywczej na opakowaniu jednostkowym, z uwagi na wyższą zawartość cukrów (tj. było 3,5 g przy niepewności pomiaru $\pm 0,04$ g/100 g produktu zamiast zgodnie z deklaracją 1,1 g/100 g produktu) – co udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 238/2015 z dnia 2 czerwca 2015 r.

Po przeanalizowaniu ww. wyników badań laboratoryjnych i uwzględnieniu limitów tolerancji zawartych, nie jak błędnie wskazał organ pierwszej instancji w rozdziale 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności, a w rozdziale 3 w tabeli 1 przewodnika Komisji Europejskiej z grudnia 2012 r. zatytułowanego „*Wytyczne dla właściwych organów w sprawie kontroli zgodności z prawodawstwem UE w odniesieniu do: rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenia (WE) nr 1925/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004; oraz dyrektywy Rady 90/496/EWG z dnia 2 września 1990 r. w sprawie oznaczania wartości odżywczej środków spożywczych; oraz dyrektywy 2002/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 czerwca 2002 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do suplementów żywnościowych; w zakresie określenia limitów tolerancji dla składników odżywczych wymienionych na etykietach*”, dostępnego na stronie http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/nutritionlabel/index_en.htm, zwanego dalej „*wytycznymi Komisji*”, Podlaski WIIH stwierdził, że badane płatki zbożowe nie odpowiadały deklaracji podanej na opakowaniu z uwagi na wyższą zawartość cukrów, gdyż otrzymany wynik (3,5 g cukrów/100 g produktu) nie mieścił się w granicach tolerancji określonych w

ww. wytycznych. Oznaczona zawartość cukrów byłaby uznana za zgodną z deklaracją, gdyby po uwzględnieniu wskazanych w wytycznych Komisji limitów tolerancji dla zawartości cukrów < 10 g na 100 g produktu (tj. ± 2 g) mieściła się w przedziale od 0 do 3,1 g w 100 g produktu.

Pismem z 9 czerwca 2015 r., strona została zapoznana z powyższymi wynikami badań laboratoryjnych płatków zbożowych oraz poinformowana o prawie do złożenia wniosku o przebadanie próbki kontrolnej.

Strona po zapoznaniu się z wynikami badań laboratoryjnych przedmiotowych produktów nie skorzystała z przysługującego jej prawa do przebadania próbki kontrolnej, co oświadczyła w piśmie z 9 czerwca 2015 r.

Z tytułu przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki płatków zbożowych, zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek produktów przez organy Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 496), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie trybu pobierania i badania próbek produktów*”, dyrektor Laboratorium w Warszawie dokonał obliczenia wysokości należności pieniężnej na kwotę 573,16 zł – co udokumentowano w piśmie zatytułowanym „Koszty przeprowadzonych badań laboratoryjnych nr 77/2015” z 29 czerwca 2015 r.

W związku z powyższymi nieprawidłowościami, pismem z 24 czerwca 2015 r., Podlaski WIIH, zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie zobowiązania, na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 148 z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą o Inspekcji Handlowej*”, do uiszczenia równowartości kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych. Jednocześnie strona została zobowiązana do przekazania informacji o wielkości obrotów uzyskanych w roku ubiegłym, a także poinformowana o prawie do zapoznania się z aktami sprawy, składania wyjaśnień i wniosków dowodowych oraz terminie ich realizacji.

Strona skorzystała z przysługującego jej prawa i w piśmie z 1 lipca 2015 wyjaśniła, że nie ma żadnych możliwości sprawdzenia jakości towarów pod względem wartości odżywczych. Z uwagi na jej sytuację materialną i całkowity brak wpływu na zaistniałe nieprawidłowości obecnie jak i w przyszłości, wniosła o umorzenie kary. Tym samym pismem strona przekazała również informacje o wielkości obrotu i przychodu za 2014 r., załączając jednocześnie PIT-37 zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym 2014.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z 16 lipca 2015 r. (nr akt sprawy: DS.8361.98.2015.HR) (doręczoną stronie 20 lipca 2015 r.), Podlaski WIIH, po uwzględnieniu zaokrąglenia wynikającego z art. 63 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.), zobowiązał stronę do uiszczenia kwoty 573 zł, stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych.

Pismem z 22 lipca 2015 r. (nadany tego samego dnia w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego), strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o odstąpienie od nakładania na nią obowiązku pokrycia równowartości kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych. W odwołaniu strona nie zakwestionowała wyników badań laboratoryjnych, natomiast wyraziła pogląd, że w świetle art. 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 01.02.2002 r. s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 178/2002”, kontrolę nad prawidłowością przekazywanych informacji o wartości odżywczej środków spożywczych może mieć jedynie producent lub hurtownik a nie sprzedawca detaliczny. Dodała, że jako sprzedawca detaliczny nie ma ani możliwości, ani środków na kontrolowanie wszystkich towarów znajdujących się w sklepie. Ponadto, zdaniem strony, w świetle art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 678), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, podmiotem który wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze jest producent lub hurtownik a nie ona jako sprzedawca detaliczny. W dalszej części odwołania strona, w związku z art. 40a ust. 5 tej samej ustawy i przesłanką stopnia zawinienia uwzględnianą przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, podniosła, iż nałożony na nią obowiązek pokrycia kosztów badań laboratoryjnych ww. produktu jest niezgodny z art. 1 i 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, zwanej dalej „Kodeksem karnym”, ponieważ nie popełniła ona czynów zabronionych, o których mowa w art. 9 ww. Kodeksu, tj. czynów popełnionych umyślnie. Zdaniem strony koszty badań laboratoryjnych są niewspółmiernie wysokie w stosunku do jej sytuacji materialnej jak i pokrywają się z kwotą, przeznaczoną na miesięczne utrzymanie. Pokrycie równowartości kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych, na co wskazuje strona, zaburzyłoby płynność finansową prowadzonego przez nią przedsiębiorstwa.

Pismem z 4 sierpnia 2015 r., Prezes UOKiK poinformował stronę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. W dniach 11 i 13 sierpnia 2015 r. strona skontaktowała się telefonicznie z Urzędem, podtrzymując, iż nie czuje się odpowiedzialna za informacje umieszczone na opakowaniach sprzedawanych produktów. W jej ocenie odpowiedzialna jest tylko za nieprawidłowości, którym mogła zapobiec i które powstały na etapie właściwym dla jej działalności, np. za dostarczenie konsumentowi nieuszkodzonego produktu. Podniosła, że różnica w zawartości cukrów pomiędzy deklaracją na opakowaniu przedmiotowych płatków zbożowych a wynikami przeprowadzonych badań może wynikać z warunków pogodowych w jakich rosły surowce zbożowe wykorzystane do ich produkcji, np. zawartość cukrów w roślinach wzrasta przy intensywnym nasłonecznieniu. Strona zarzuciła organowi pierwszej

instancji bezpłatne zabranie towaru, zablokowanie produktów a także nieudostępnienie „norm” w oparciu o które organ stwierdził, że otrzymany wynik dotyczący zawartości cukrów w płatkach nie mieści się w granicach tolerancji. Strona zapytała również gdzie może znaleźć przepisy prawa żywnościowego, w tym przewodnik dotyczący tolerancji dla składników odżywczych podanych w ramach informacji o wartości odżywczej, oraz z czego wynika wysoki koszt badań laboratoryjnych. Jednocześnie wyraziła pogląd, że obciążanie przedsiębiorców kosztami badań laboratoryjnych nie jest w interesie konsumentów, gdyż odbije się to na cenach produktów. Strona powtórzyła, że koszty badań którymi została obciążona są dla niej wysokie biorąc pod uwagę fakt prowadzenia działalności gospodarczej od pół roku.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Ustawa o Inspekcji Handlowej stanowi w art. 30 ust. 1, że jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że produkt nie spełnia wymagań określonych w przepisach odrębnych lub w deklaracji, kontrolowany jest obowiązany do uiszczenia, na wskazany przez odpowiedni organ Inspekcji rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów albo wojewódzkiego inspektoratu, kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań, którą następnie przekazuje się na rachunek dochodów budżetu państwa, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

W myśl § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie trybu pobierania i badania próbek produktów, wysokość należności pieniężnej, określonej w art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, ustala dyrektor laboratorium kontrolno-analitycznego Inspekcji Handlowej, z uwzględnieniem: rodzaju badanego produktu, rodzaju materiałów lub urządzeń użytych w toku przeprowadzania badań, uzasadnionego kosztu pracy jednej osoby w jednym dniu lub godzinie pomnożonego przez liczbę osób i dni lub godzin oraz uzasadnionego kosztu pracy laboratorium.

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało wyjaśnione w art. 3 pkt 5 tej ustawy, jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, jednak nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

W przedmiotowej sprawie badania laboratoryjne próbki płatków zbożowych, pobrane w sklepie należącym do strony, przez inspektorów reprezentujących Podlaskiego WIIH, wykonane przez Laboratorium w Warszawie, wykazały wyższą zawartość cukrów od zadeklarowanej przez producenta w tabeli wartości odżywczej na opakowaniu jednostkowym

(tj. było 3,5 g przy niepewności pomiaru $\pm 0,04$ g/100 g produktu zamiast zgodnie z deklaracją 1,1 g/100 g produktu). Podlaski WIIH po uwzględnieniu tolerancji przewidzianych w tabeli 1 wytycznych Komisji stwierdził, że badane płatki zbożowe nie odpowiadały deklaracji podanej na opakowaniu z uwagi na wyższą zawartość cukrów.

Z tytułu przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki płatków zbożowych, organ pierwszej instancji, na podstawie kosztorysu wystawionego przez Laboratorium w Warszawie 29 czerwca 2015 r. o nr 77/2015 i po uwzględnieniu zaokrąglenia wynikającego z art. 63 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.), ustalił wysokość należności pieniężnej na kwotę 573 zł.

Wobec powyższego, Podlaski WIIH zobowiązał kontrolowanego, to jest – w myśl art. 2 pkt 8 ustawy o Inspekcji Handlowej – przedsiębiorcę Aleksandrę Madej prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą „KAJANATURE – Aleksandra Madej” w Maćkowej Rudzie, w drodze decyzji z dnia 16 lipca 2015 r. do uiszczenia powyższej kwoty, stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona wniosła o odstąpienie od nakładania na nią obowiązku pokrycia równowartości kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych. W odwołaniu strona nie zakwestionowała wyników badań laboratoryjnych, natomiast wyraziła pogląd, że w świetle art. 17 rozporządzenia 178/2002, kontrolę nad prawidłowością przekazywanych informacji o wartości odżywczej środków spożywczych może mieć jedynie producent lub hurtownik a nie sprzedawca detaliczny. Dodała, że jako sprzedawca detaliczny nie ma ani możliwości, ani środków na kontrolowanie wszystkich towarów znajdujących się w sklepie. Ponadto, zdaniem strony, w świetle art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, podmiotem który wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze jest producent lub hurtownik a nie ona jako sprzedawca detaliczny. W dalszej części odwołania strona, w związku z art. 40a ust. 5 tej samej ustawy i przesłanką stopnia zawinienia uwzględnianą przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, podniosła, iż nałożony na nią obowiązek pokrycia kosztów badań laboratoryjnych ww. produktu jest niezgodny z art. 1 i 3 Kodeksu karnego, ponieważ nie popełniła ona czynów zabronionych, o których mowa w art. 9 tego Kodeksu, tj. czynów popełnionych umyślnie. Zdaniem strony koszty badań laboratoryjnych są niewspółmiernie wysokie w stosunku do jej sytuacji materialnej, jak i pokrywają się z kwotą przeznaczoną na miesięczne utrzymanie. Pokrycie równowartości kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych, na co wskazuje strona, zaburzyłoby płynność finansową prowadzonego przez nią przedsiębiorstwa. Ponadto, korzystając z prawa do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, na podstawie art. 10 Kpa, strona powtórzyła, że nie czuje się odpowiedzialna za informacje umieszczone na opakowaniach sprzedawanych produktów. W jej ocenie odpowiedzialna jest tylko za nieprawidłowości, którym mogła zapobiec i które powstały na etapie właściwym dla jej działalności, np. za dostarczenie konsumentowi nieuszkodzonego produktu. Podniosła, że różnica w zawartości cukrów pomiędzy deklaracją na opakowaniu przedmiotowych płatków zbożowych a wynikami przeprowadzonych badań może wynikać z warunków pogodowych w jakich rosły surowce zbożowe wykorzystane do ich produkcji, np. zawartość cukrów w

roślinach wzrasta przy intensywnym nasłonecznieniu. Strona zarzuciła organowi pierwszej instancji bezpłatne zabranie towaru, zablokowanie produktów a także nieudostępnienie „norm” w oparciu o które organ stwierdził, że otrzymany wynik dotyczący zawartości cukrów w płatkach nie mieści się w granicach tolerancji. Strona zapytała również gdzie może znaleźć przepisy prawa żywnościowego, w tym przewodnik dotyczący tolerancji dla składników odżywczych podanych w ramach informacji o wartości odżywczej, oraz z czego wynika wysoki koszt badań laboratoryjnych. Jednocześnie wyraziła pogląd, że obciążanie przedsiębiorców kosztami badań laboratoryjnych nie jest w interesie konsumentów, gdyż odbije się to na cenach produktów. Strona powtórzyła, że koszty badań którymi została obciążona są dla niej wysokie biorąc pod uwagę fakt prowadzenia działalności gospodarczej od pół roku.

Prezes UOKiK rozpatrując sprawę w postępowaniu odwoławczym stwierdził, że argument strony dotyczący wpływu warunków pogodowych na zawartość składników odżywczych w surowcach roślinnych jako możliwej przyczyny rozbieżności w zawartości cukrów pomiędzy deklaracją na opakowaniu przedmiotowych płatków zbożowych a wynikami przeprowadzonych badań, zasługuje na uwzględnienie. Jak stanowi rozdział 2.4 wytycznych Komisji, jeśli wartość mierzona leży poza limitem tolerancji dla wartości podanej, tj. w przedmiotowej sprawie poza zakresem od 0 do 3,1 g cukrów w 100 g produktu, należy ustalić czy konieczne jest podjęcie określonych działań lub wprowadzenie środków. Należy przy tym uwzględnić m.in. takie aspekty jak: rozmiar odchylenia, naturalne wysokie zróżnicowanie pod względem danego składnika odżywczego, w tym wahania sezonowe. Mając na uwadze powyższe aspekty organ odwoławczy uznał, że przy tak niewielkim przekroczeniu górnego limitu tolerancji, tj. o 0,4 g, przyczyną mogły być wahania sezonowe zawartości cukrów w surowcach roślinnych wykorzystanych do produkcji przedmiotowych płatków, spowodowane zmiennymi warunkami klimatycznymi jak i glebowymi. Zatem, zdaniem Prezesa UOKiK, płatki zbożowe były zgodne z deklaracją producenta podaną w oznakowaniu. W związku z nieuwzględnieniem przez Podlaskiego WIIH rozdziału 2.4 wytycznych KE i w związku z tym błędnym ustaleniem w zakresie zgodności zawartości cukru z deklaracją podaną w wartości odżywczej, Prezes UOKiK uznał, że konieczne jest uchylene przedmiotowej decyzji w całości i umorzenie postępowania pierwszej instancji.

Odnosząc się do pozostałych zarzutów podniesionych przez stronę w odwołaniu, organ odwoławczy stwierdził, iż są one niezasadne.

Na wstępie Prezes UOKiK podkreśla, że zaskarżona decyzja została wydana na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej a nie na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, w związku z czym zarzuty strony dotyczące naruszenia przez organ pierwszej instancji art. 40a ust.1 pkt 3 oraz art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej są bezprzedmiotowe. Wskazać przy tym należy, że w aktach sprawy znajduje się decyzja z dnia 16 lipca 2015 r. (nr akt sprawy: DS.8361.98.2015.HR) na mocy której organ pierwszej instancji odstąpił od wymierzenia kary z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej uwzględniając wszystkie przesłanki, o których mowa w art. 40a ust. 5 tej samej ustawy, tj. nieznaczny zakres naruszenia, znikomy stopień zawinienia strony, dotychczasową

działalność, zakwalifikowanie strony do grupy mikroprzedsiębiorców, oraz zasadę proporcjonalności, o której mowa w art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002.

Jak wynika z treści art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, obowiązek pokrycia kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych powstaje zawsze w przypadku stwierdzenia, że produkt nie spełnia wymagań określonych w przepisach odrębnych lub w deklaracji i ciąży wyłącznie na kontrolowanym, tj. przedsiębiorcy, którego działalność jest kontrolowana (art. 2 pkt 8 ww. ustawy), a nie – jak mylnie stara się wykazać strona w odwołaniu – na producencie lub hurtowniku. Powyższy przepis nie stanowi bowiem podstawy prawnej do przypisania kontrolowanemu odpowiedzialności za to, że zbadany produkt był niezgodny z wymaganiami zadeklarowanymi na opakowaniu jednostkowym, niemniej jednak nakłada na niego obowiązek pokrycia kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych w takim przypadku. Przepis ten nie wprowadza winy jako przesłanki obowiązku zwrotu kosztów badań.

W niniejszej sprawie, kontrolowanym, z którego oferty handlowej pochodziły zbadane i zakwestionowane płatki zbożowe, była Aleksandra Madej prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą „KAJANATURE – Aleksandra Madej” w Maćkowej Rudzie a więc gdyby wykazano przekroczenie limitów tolerancji dla zawartości cukrów w przedmiotowych płatkach zbożowych przy uwzględnieniu wszystkich aspektów wskazanych w wytycznych Komisji, zobowiązanie tego przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość przeprowadzonych badań laboratoryjnych mogłoby być prawidłowe i zgodne z prawem.

Bez względu na to, że kwestia odpowiedzialności nie miałaby znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, należy wskazać, że odpowiedzialność za zgodność produktów z przepisami prawa żywnościowego w zakresie jakości handlowej ponoszą wszyscy uczestnicy obrotu tymi produktami, w tym także strona, jako sprzedawca detaliczny, co wynika wprost z treści art. 17 ust. 1 rozporządzenia 178/2002, w świetle którego, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności i pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Nie ma przy tym znaczenia, na którym etapie stwierdzona niezgodność powstała (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 sierpnia 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10). Nie można zatem podzielić poglądu strony, że zapewnienie zgodności produktów z przepisami prawa żywnościowego, w tym zapewnienie zgodności produktów z deklaracją na opakowaniu spoczywa tylko na producencie lub hurtowniku, a odpowiedzialność strony ogranicza się jedynie do nieprawidłowości, na powstanie których ma wpływ. Okoliczności, na które powołuje się strona w odwołaniu, że nie ma ani możliwości, ani środków na kontrolowanie wszystkich towarów znajdujących się w sklepie, oraz że nie ponosi winy za niezgodne z prawdą deklaracje producenta, nie stanowią – wbrew przekonaniu strony – wystarczającego powodu do zwolnienia jej z obowiązków wynikających z art. 17 ust. 1 rozporządzenia 178/2002.

Prezes UOKiK wskazuje ponadto, że obciążenie kontrolowanego podmiotu kosztami badań laboratoryjnych zakwestionowanego produktu nie opiera się na zasadzie rozpatrywania

kwestii czy wprowadzał go do obrotu. Obowiązek uiszczenia kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych w przypadku ujawnienia niezgodności ciąży zawsze na kontrolowanym.

Odnosząc się do zarzutu strony dotyczącego zbyt wysokich kosztów badań, Prezes UOKiK wyjaśnia, że zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, kontrolowany jest zobowiązany do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań, których wysokość, zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie trybu pobierania i badania próbek produktów, ustala dyrektor laboratorium kontrolno-analitycznego Inspekcji Handlowej, uwzględniając (podkreślenie Prezesa UOKiK); rodzaj badanego produktu, rodzaj materiałów lub urządzeń użytych w toku przeprowadzania badań, uzasadniony koszt pracy jednej osoby w jednym dniu lub godzinie pomnożony przez liczbę osób i dni lub godzin oraz uzasadniony koszt pracy laboratorium. Analizując akta sprawy Prezes UOKiK nie dopatrzył się naruszeń w powyższym zakresie.

Ustosunkowując się do kolejnego zarzutu strony dotyczącego bezprawnego zabrania towaru i zablokowania produktów przez Podlaskiego WIIH, organ odwoławczy informuje, że zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, inspektor w toku kontroli w szczególności może zabezpieczyć m.in. produkty (pkt 9) oraz pobierać nieodpłatnie próbki produktów do badań (pkt 10). O prawach przysługujących inspektorowi podczas kontroli strona została poinformowana w Załączniku do upoważnienia do przeprowadzenia urzędowej kontroli żywności nr DS.8361.98.2015 z 4 maja 2015 r., którego przyjęcie potwierdziła podpisem.

W odniesieniu do zarzutu nieudostępnienia przez organ pierwszej instancji „norm” w oparciu o które stwierdził on, że otrzymany wynik dotyczący zawartości cukrów w płatkach nie mieści się w granicach tolerancji, Prezes UOKiK zwraca uwagę, że wytyczne Komisji, jak wskazuje sam ich tytuł zostały opracowane na użytek organów urzędowej kontroli żywności sprawdzających zgodność żywności z prawodawstwem UE. Ponadto wytyczne te są powszechnie dostępne na stronie internetowej Komisji Europejskiej jak i Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 1 i 3 Kodeksu karnego, organ drugiej instancji wyjaśnia, że w zakresie ponoszenia kosztów badań stosuje się przepisy art. 30 ustawy o Inspekcji Handlowej. Kodeks karny nie ma zastosowania w niniejszej sprawie.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 Kpa organ odwoławczy wydaje decyzję, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z up. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
WICEPREZES

Dorota Karczewska

Otrzymują:

1. KAJANATURE – Aleksandra Madej
Maćkowa Ruda 3A
16-503 Maćkowa Ruda
2. Podlaski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej
3. a/a